

Nieuwsbrief

Maart 2011 nummer 1

Pagina 1

COLOFON

Uitgave nieuw sbrief
Bestuur Heemkundekring
De Vrijheijt van Rosendale

Secretariaat

Nispensestraat 115
4701 CV Roosendaal
Tel. 0165-540726
e-mail: bestuur.devrijheijt@12move.nl
website: www.heemkundekringroosendaal.nl

Redactieadres nieuwsbrief

Ineke van Rijen-van Eekelen
Tel. 0165-544769

Bankrelatie

Rabobank reknr. 14.43.24.423

VOORJAAR

Het is vrijdag 11 maart 2011. Een prachtige dag wat het weer betreft: een stralende zon en een aangename temperatuur. Dat geeft een goed gevoel!

Een goed gevoel heb ik ook over onze heemkundekring als ik het activiteitenoverzicht van vorig jaar bekijk, zie wat er de afgelopen twee maanden is gebeurd en ook wat er nog op het programma staat.

Het aantal activiteiten lijkt jaarlijks toe te nemen. Natuurlijk gaat dat gelijk op met het werk dat onze vele werkgroepen, elk op hun eigen vakgebied, blijven verzetten. Ook regionaal timmeren we aan de weg. Onze heemkundekring blijkt inmiddels de meest aansprekende factor te zijn bij de turfgeschiedenis van West Brabant, op velerlei gebied nemen we ook deel aan overleg en bijeenkomsten en onze lezingen over turfwinning

en turfhandel mogen zich in een toenemende belangstelling verheugen, niet alleen in Roosendaal en directe omgeving, maar steeds verder in het Brabantse en Zuid-Hollandse land. Ook ons Industrieel Verleden krijgt de nodige aandacht. De tentoonstelling over 'De borstels van Jan Munt' trok in het gemeentearchief een grote belangstelling en is nu ook nog te zien in onze Heemkelder. De tentoonstelling en een publicatie over van Poll Suykerbuyk komt er aan. En wie weet wat er op dit gebied allemaal nog volgt. Archeologie en Genealogie zijn ook onderwerpen waarvan de kennis en kunde bij de werkgroep een steeds groter deel gaan uitmaken.

Natuurlijk zijn er nog veel meer werkgroepen actief. Niet altijd zijn de resultaten daarvan direct merkbaar, maar neem maar van mij aan dat ook daar hard gewerkt wordt om de geschiedenis van Roosendaal te bewaren en te bewaken.

Terugkijkend naar de activiteiten van de eerste maanden van dit jaar kunnen we constateren dat de belangstelling voor de lezing in januari weer top was. Ook onze open huis dagen krijgen een toenemende belangstelling. Onze jaarvergadering is nog maar kort geleden. Ook hiervoor was de belangstelling, mede door het aantrekkelijke programma na de pauze, weer bijzonder te noemen.

Tegelijk met deze nieuwsbrief ontvangt u de uitnodiging voor onze voorjaarsexcursie. Deze keer gaan we weer naar België. We verwachten ook hiervoor weer een grote belangstelling. Kortom: als voorzitter van onze heemkundekring heb ik bij dit alles een goed gevoel.

Hebt u dat nou ook?

René Konings, voorzitter

Heemkundekring De Vrijheijt van Rosendale

Een kort overzicht van het komende tijdschrift in juni

Onder voorbehoud van eventuele wijzigingen wordt in het eind juni 2011 verschijnende nummer 58 aandacht besteed aan twee bekende Roosendalers, namelijk oud-ijzerhandelaar Piet Knobel en kapper, tevens grimeur, Johan Vreugde, beter bekend als Boerke Vreugde. Voorts komen de broers en zussen Kerremans voor het voetlicht. Zij hadden in de Raadhuisstraat de kantoorboekhandel 'Het Korenbloemke' en een zaak in furnituren. Ook de Roosendaler *Kiske Marijnissen, pedaleur exceptionnel (1889-1976)* is waarschijnlijk al van de partij. Hij zou als eerste Nederlander in de Tour de France hebben gereden.

Voorts zijn er de vaste rubrieken, zoals *Roosendaal, van dag tot dag, 2^e helft 1910* en *'Uit de Heemkelder*, waarin een stel veilingkisten het uitgangspunt zijn voor een verhaal over de *Roosendaalse groenten- en fruitveiling*. Tenslotte zijn er verhandelingen over *Armenzorg in Roosendaal* en *Heiligen(beelden) gaan naar het museum*.

Marius broos

Oproep

Het succesvolle werk van de Werkgroep Vermunt in het Project Industrieel Verleden (de tentoonstelling 'De borstels van Jan Munt' is overigens nog steeds in onze Heemkelder te zien) heeft geleid tot veel positieve reacties van onze leden en overige bezoekers.

Het Industrieel Verleden van Roosendaal reikt echter verder dan alleen Vermunt. Dat betekent dat de Werkgroep van Poll Suykerbuyk onder leiding van Huub Beens al een tijdje aan de slag is om ook van dit projectonderdeel een succes te maken.

Verhalen van oud-medewerkers zijn daarin erg belangrijk, vandaar deze oproep. Oud-werknemers van de Koninklijke Drukkerij van Poll Suykerbuyk kunnen, als ze dat willen uiteraard,

hun verhaal kwijt bij de werkgroep. Wilt u zich daarvoor aanmelden, dan kunt u dat doen via het e-mail adres van onze heemkundekring : bestuur.devrijtheijt@12move.nl Wij zullen er dan voor zorgen dat uw reactie bij de werkgroep terecht komt. Namens de werkgroep : alvast bedankt.

Jaarvergadering

Op het moment dat u deze Nieuwsbrief in uw brievenbus krijgt, is onze jaarlijkse algemene vergadering al weer achter de rug. We kunnen weer terugkijken op een geslaagde jaarvergadering. De opkomst was weer zoals vanouds en het was, naast de gezelligheid, ook goed om te horen wat er leeft bij onze leden en ons bestuur.

Actie, teamwork en intensievere samenwerking waren de sleutelwoorden in het activiteitenverslag van Janny van Geel, onze interne secretaresse. De behandeling van het jaarverslag van de vergadering in 2009 van secretaris Cor Rops en het financiële plaatje over 2010 van penningmeester Henk Heinen beleefden weer hun jaarlijkse traditie.

Vicevoorzitter Christ van Rooij leidde verder de aanwezigen op deskundige wijze door de rest van de agenda, waarin in ons bestuur twee nieuwe leden werden gekozen: Lenny Hamans en Piet Schepers kregen van de aanwezigen een warm welkom in het bestuur van onze heemkundekring en waarin ook de zorg van onze huisvesting een prominente plaats kreeg.

Uiteindelijk kon ook deze jaarvergadering met een goed gevoel worden afgesloten en na de pauze heeft iedereen nog kunnen genieten van het vocaal ensemble Stramien onder leiding van Joseph Dekkers (tevens als directeur van het Da Vinci College onze huisbaas!).

Ook op deze avond was de zo goede onderlinge sfeer in onze heemkundekring weer duidelijk merkbaar. Een stimulans voor het bestuur om op de ingeslagen weg voort te gaan.

René Konings

Cultuurhistorische Waardekaart van Roosendaal

De gemeente Roosendaal heeft een Cultuurhistorische Waardekaart laten maken van haar grondgebied. Bij het maken van deze kaart is vooral gekeken wat de provincie Noord-Brabant al in kaart heeft gebracht op het gebied van archeologie. De provincie heeft immers alle archeologische vondsten binnen de provincie geregistreerd. Mede op basis daarvan zijn alle gronden ingedeeld in klassen met verschillende archeologische verwachtingswaarden. Zo kan de gemeente, op basis van de verwachtingswaarde, bepalen of eerst archeologisch onderzoek moet worden verricht als een bouwvergunning wordt aangevraagd.

Anderzijds zal het niet zo zijn dat gronden waarin echt waardevol materiaal wordt gevonden, daadwerkelijk worden afgegraven en waarvan de vondsten vervolgens worden afgevoerd naar een museum. Het beleid op het gebied van archeologie is momenteel zo, dat archeologisch materiaal nergens beter bewaard wordt dan op de plaats waar het nu ligt. Wel wil men dolgraag de achtergronden van de vondsten te weten komen. Hoe leefden de mensen ten tijde van de vondst? Hoe werd er in onze streek in die tijd gebouwd? Dat is goed te weten voor ons mensen, nu.

Verfijnen

Het is zeer de vraag of de Cultuurhistorische Waardekaart van Roosendaal voldoet aan de doelstellingen. De kaart is erg grofschalig en voornamelijk gebaseerd op de "geomorfologie" oftewel de vorm van het landschap. De historie van Roosendaal en omstreken is nog onvoldoende in kaart gebracht, zeker wat betreft de bebouwde kom van stad en dorpen.

Denk eens aan de plaats waar de Molenbeek uitmondt in de Vliet aan de Kade. Hoe lang zijn op die plaats al mensen actief? Denk ook eens aan het Emile van Loonpark met de dikke laag esdekgronden in dat park. Esdekgronden zijn van elders aangevoerde zandgronden. Waarvoor is deze grond aangevoerd en was het alleen maar zand of zat er nog ander materiaal tussen? Van

welke periode zijn die materialen? Weten wij hoe

de middeleeuwse Sint Jan eruit echt zag? Zijn alle fundamenten van die kerk bekend? Hoe groot was het aanpalende kerkhof bij de Sint Jan? Hoe was dat kerkhof ingericht? Waren de turfhoofden in Roosendaal bewoond voordat deze gebruikt gingen worden voor de turfwinning en turfhandel? Vragen te over!

Heemkundekringen gaan samenwerken.

De heemkundekringen van Roosendaal, Wouw en Nispen hebben besloten dat zij samen de waardekaart van de gemeente gaan onderzoeken en waar nodig gaan aanvullen en verbeteren. De heemkundekringen hebben veel praktijkdeskundigen onder hun leden. Zij kunnen mogelijk aantonen dat gronden al dan niet terecht een bepaalde verwachtingswaarde hebben gekregen. De bevindingen van de leden zullen worden voorgelegd aan onze gemeentelijke deskundige, te weten stadsarcheoloog Marco Vermunt. Gezamenlijk zullen vervolgens voorstellen worden geformuleerd om, waar nodig, de kaart aan te passen. De aandacht zal bepaald ook uitgaan naar cultuurhistorie binnen de bebouwde kom.

Het wordt voor de heemkundekringen een behoorlijke klus.

Werkgroep Archeologie van de Vrijheid van Rosendale
Cor Rops

Norbertuscollege en St. Joan Berchmansschool zijn mooie schoolgebouwen

Jaarlijks wordt de Consumentenprijs toegekend aan een gebouw binnen een steeds wisselend thema. In 2010 was het thema **historische schoolgebouwen**.

Maar liefst 55 schoolgebouwen waren kandidaat voor het predicaat mooiste schoolgebouw van Noord-Brabant.

De basisschool De Zuidwester uit Tilburg is winnaar geworden.

Twee scholen uit Roosendaal waren kandidaat

voor deze monumentenprijs, te weten het Norbertuscollege en de voormalige St. Joan Berchmansschool. Beide scholen worden eervol vermeld in het juryrapport.

In het juryrapport staat over het Norbertuscollege, dat de school in 1928 is gebouwd door de architecten C.W. Bennaers en P.G. Buskens. Het is een prachtig voorbeeld van de architectuur uit de jaren twintig. Het gebouw bestaat uit twee vleugels, die opvallend uitsteken boven het centrale ingangdeel. De school is trots op zijn gebouw en op de schatten die het herbergt, zoals een glas-in-loodraam van de heilige Norbertus en veel kunst, ook moderne, aan de muren. Het Norbertuscollege is onderdeel van de onderwijskoepel Ons Middelbaar Onderwijs, opgericht in 1916. In het Norbertuscollege is de plaquette van de oprichter van OMO, dr. Hendrik Moller, te bewonderen.

De voormalige St. Joan Berchmans wordt speciaal genoemd om haar mooie ingangspartij.

Cor Rops

Nieuwe schenkjngen

Ook het afgelopen kwartaal hebben wij weer vele schenkingen mogen ontvangen. Onze dank gaat uit naar:

de heren:

A. v.d. Berg; H. Mol; P. Verbiest; J. Jongmans; W. Hertoghs; P. Konings; J. v.d. Bouwhuijsen; N. Verkouteren; J. Somers; W. Hopstaken; Th. Staal; L. van Overveld; M. Broos; W. Heijnen; B. Maas; C. van Caam; J. Willekens; A. Handrikk; J. Verhagen.

De dames:

M. van Munnik; Mevr. Wulms; I. van Rijen; Mevr. Oonincx-v. Loon; A. Steggink en mevr. ten Hoeve.

Het " Op Rozengevoel " in Roosendaal.

Roosendaal, waar eens turf werd gestoken
En Biggelaar en Liga door mij werd geroken
Waar borstels en sigaren werden gefabriceerd
En op " De Luiten " het voetballen werd geleerd
Waar " Kiskusschool " stond en
meisjespensionaat
En het Missiehuis, wat al lang niet meer bestaat!

Roosendaal, wat nu rijk is aan andere "zaken "
En op velerlei gebied zijn inwoners kan vermaken.
Roosendaal " zingt " en " draait " als nooit tevoren
Heeft zelfs plannen met zijn ouwe Watertoren!
Zij " hapt " en "stapt ", organiseert een Tapage
Verwelkomt ieder in Roselaar en nieuwe Passage

Cultureel kan het zich heel verdienstelijk
manifesteren

Op niveau, in goede ambiance, enthousiast
presenteren

Orkesten, koren, toneel, dans en noem maar op
Met ook jonge, Roosendaalse talentjes in de dop
De jeugd wordt gestimuleerd op allerlei terrein:
Scholing, beweging, ieder zijn " ding " groot of
klein!

Op waardige wijze kan Roosendaal zijn "
Bevrijders " eren

" Old soldiers ", die in '44 kwamen binnen
marcheren

Monumenten, beelden en namen zijn blijven
bestaan

Roosendaal is, dankzij hen, verder kunnen gaan!

Trots op zijn landerijen, bergen en donken

En Trommelère, die op het dak staan te pronken

Roosendaal, toen en....nu, een heel andere tijd
Maar ik kan er mijn ziel en zaligheid in kwijt!

Toen en nu, jong èn oud, beiden interessant

Heden en verleden hier hand in hand

Dus zeg ik, zonder blikken of blozen:

HIER IN MIJN ROOSENDAAL , ZIT IK OP ROZEN!

Lenny Hamans

--	--

--	--